

Inbreng oordeelsvorming over
Rv007 Beëindiging budgettair kader Sociaal Domein

Voorzitter,

Groenlinks kan gezien door onze sociale bril dit voorstel steunen; het doel en beoogde effecten bieden de raad handvaten om inderdaad zicht te krijgen op de besteding van kostbare middelen in het sociale domein. Het zoeken naar meer ruimte om voorzieningen in een bredere samenhang te laten uitvoeren is gebaat bij de nieuwe programmaindeling en nu ook bij deze aanpassing in de begrotingssystematiek. Goed dat op deze manier het Rekenkamerrapport tot concrete acties heeft geleid.

Het loslaten van het kader zal inderdaad meer ruimte en stimulans moeten bieden voor de integrale aanpak maar ook voor de broodnodige zorg-innovaties; Onze rol als gemeente is hierbij vooral die van aanjager en stimulator; goede initiatieven belonen en stilstand ontmoedigen.

Monitoring, verantwoording en (bij-)sturing krijgen hiermee een logische plek binnen het programma 'Gezond en Vitaal Venlo'

Groenlinks Venlo zal met name kritisch volgen of de noodzakelijke integrale aanpak hiermee daadwerkelijk wordt bevorderd. De strategische doelstelling voor de taken die waren gedecentraliseerd luidde: passende zorg en ondersteuning binnen de financiële kaders. Het blijft naar onze mening een dringende noodzaak om die begrippen 'passende zorg' handen en voeten te geven; De ambities voor een sterke sociale basis, werkend vanuit de WMO- en Jeugdwet-opdracht, zijn niet gering. Alleen als we doortastend en goed gecoördineerd met alle betrokkenen samenwerking tot stand brengen, zal deze stap in het proces ook een bijdrage leveren aan het doel van zo'n gezonde en vitale gemeenschap, namelijk vooral gezondheid en welzijn ook voor de kwetsbare Venlonaren.

Dat dit raadsvoorstel herijking van de spelregels nodig maakt is duidelijk en wij vinden het een goede zaak om de auditcie. hierbij te betrekken en dit aan te laten sluiten bij het (doorontwikkelen van een monitor sociaal domein. Beiden hebben alles met elkaar te maken; de monitor/controle kan er toe leiden dat spelregels moeten worden aangepast. Zodoende reageren op de praktijk is iets wat in de voorbije jaren natuurlijk ook is gebeurd, alleen ook wel eens veeeeel te laat. Aan ons allen dus de oproep om hiervoor de komende tijd scherp te luisteren naar betrokkenen (aanbieders en gebruikers) zodat bijstelling tijdig mogelijk wordt.

Uit toelichtende tekst bij RV

Dit voorstel sluit aan bij herinrichting van de programmabegroting waarbij de opgaven voor jeugd, maatschappelijke ondersteuning en participatie zijn ondergebracht in één programma en bij (de bestuurlijke reactie op) het recent verschenen rapport van de rekenkamer over de decentralisaties in het sociaal domein.

Toelichting Bij de overheveling naar gemeenten per 1 januari 2015 van de (nieuwe) taken op het gebied van maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en jeugdzorg (Jeugdwet) is er door de gemeenteraad gekozen voor de inrichting van een budgettair kader 3D, 'het vierkant 3D'. Dit met als

doel om meerjarig goed te kunnen volgen hoeveel middelen we ontvangen voor deze nieuwe (of gewijzigde) opgaven en om op de beleidsvorming en –realisatie te kunnen (bij-)sturen. De gedecentraliseerde middelen werden taakstellend voor de opgave en er mochten geen middelen worden onttrokken aan dit (binnen Venlo) geormerkte budget. De strategische doelstelling voor de taken die waren gedecentraliseerd luidde: passende zorg en ondersteuning binnen de financiële kaders.

Waarom dit voorstel? De rekenkamercommissie merkt in haar rapport (over de decentralisaties in het sociaal domein) aan de raad op dat vasthouden aan de keuze voor dit ‘vierkant’ optimaliseringsmogelijkheden in de weg staat. Geadviseerd wordt om dit kader te verruimen tot een groter deel van onze begroting, inclusief het sociaal domein. Zie daarvoor de eerste aanbeveling in het rekenkamerrapport aan het college. Het college heeft in zijn bestuurlijke reactie aangegeven deze mening te delen en van plan te zijn om de raad voor te stellen om in 2019 dit vierkant op te heffen. Dat voorstel ligt nu voor. Opgemerkt wordt dat met dit voorstel een deel van het advies van de rekenkamercommissie wordt opgepakt.

Boekhouding Er is nog een andere reden om het vierkant in 2019 op te heffen. Uitgaven binnen het huidige budgettaire kader soms leiden tot kostendalingen buiten dit kader of omgekeerd, zoals bijvoorbeeld het geval is met de uitgaven voor participatie en de uitkeringsmiddelen (BUIG). Vanuit het gemeentefonds is het lastig de mutaties op het kader in beeld te houden en binnen de administratie moet er extra werk worden verzet om uit begroting het ‘vierkant’ te destilleren, met een extra vertaalslag als gevolg en daarmee ook een kans op vergissingen.

Monitor De belangrijkste afweging om het vierkant op te heffen lijkt de wijze van monitoring en sturing te zijn. Deze zal met de voorgestelde wijziging niet langer plaatsvinden op basis van een speciaal gegenereerd overzicht, maar op basis van de door de raad en het college vastgestelde activiteiten en middelen, zowel wat betreft de baten als wat betreft de lasten. Volgens het college kan vanaf dat moment de voortgang worden gevolgd op basis van de documenten uit de reguliere planning- en controlcyclus, i.c. de VoRap, FinRap en de jaarrekening. Dat betekent dat afscheid wordt genomen van een aparte wijze van rapporteren en verantwoorden zoals die op dit moment nog gangbaar is voor een deel van het sociaal domein. Het budgettair kader is daarmee feitelijk opgeheven. Aan de raad wordt voorgesteld om de verantwoording en (bij-)sturing vervolgens plaats te laten vinden binnen het programma ‘Gezond en Vitaal Venlo’.

Vervolg Bij de instelling van het kader zijn ook ‘spelregels’ opgesteld. Deze ‘spelregels’ dienen (in aanloop naar de begroting 2020) herijkt te worden. Het college stelt voor om de auditcommissie in 2019 bij deze herijking te betrekken. Vraag die hier opkomt is hoe deze aanpassing van de monitoring rondom het sociaal domein zich verhoudt tot het verzoek van de raad (domeingroep sociaal) om de monitor sociaal domein te doorontwikkelen en om daarbij samen met de audit commissie actief aangehaakt te worden.